

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Voortgezet Onderwijs

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersonen

5.1.2e
T +31 6
5.1.2e @minocw.nl
5.1.2e
T +31 6 5.1.2e
5.1.2e @minocw.nl

Datum 8 februari 2021
Betreft Verzoek deelname pilot Praktijktesten

Onze referentie

Bijlagen

- 1 – maatregelen
- 2 – aanmeldformulier
- 3 – Generiek Kader (vertrouwelijk)

Geacht schoolbestuur, beste schoolleider,

Vandaag zijn de basisscholen weer opengegaan. Dat is goed nieuws. Voor leerlingen is fysiek onderwijs immers het allerbeste, niet alleen om verdere leerachterstanden te voorkomen, maar ook met het oog op hun mentale welbevinden. Ook voor het voortgezet onderwijs is mij er alles aan gelegen om de scholen zo spoedig mogelijk op een verantwoorde manier weer te kunnen heropenen voor alle leerlingen. Zoals bekend blijven de VO-scholen voor fysieke lessen vooralsnog gesloten tot maandag 1 maart 2021, behoudens de uitzonderingscategorieën, waaronder de Pro- en VSO-scholen. Op 23 februari wordt besloten of en zo ja, hoe de scholen in het hele voortgezet onderwijs na 1 maart weer volledig heropend kunnen worden. Ik wil de scholen uit uw bestuur die meewerken aan de pilot Sneltesten echter de mogelijkheid geven mee te werken aan de pilot Praktijktesten. Dit betekent dat u per direct onder voorwaarden toestemming krijgt om met aanvullende maatregelen fysiek onderwijs aan alle leerlingen te geven. In deze brief licht ik de pilot en de voorwaarden toe.

Nieuwe voorschriften heropening voortgezet onderwijs

Volgens het Outbreak Management Team (OMT) zijn aanvullende maatregelen nodig om leerlingen in het VO veilig en verantwoord naar school te laten komen. In het Generiek kader (GK) van het RIVM staan adviezen en maatregelen beschreven die bij verdere opening van de school nodig zijn om het risico op besmetting van onderwijspersoneel en leerlingen zo veel mogelijk te beperken. Dit kader is door het OMT bekrachtigd en het kabinet heeft besloten om de maatregelen uit dit kader over te nemen.

Doel pilot Praktijktesten

Ik heb de hulp van een aantal VO-scholen nodig om de maatregelen en adviezen uit het GK op een praktische manier te kunnen vertalen voor het hele scholenveld en om de effecten en de uitvoerbaarheid ervan te kunnen meten. In dit GK staan waardevolle adviezen (zoals over afstand houden, het vormen van buddy's en doorstroming) die we in deze pilot graag willen testen. We willen graag inzicht krijgen welke ruimte deze maatregelen geven om meer leerlingen naar school te

laten gaan. Tevens wil ik bezien of het lukt om besmettingen zoveel mogelijk te voorkomen. Ik vraag hiervoor in eerste instantie specifiek de scholen die al meewerken aan de pilot Sneltesten, omdat mijn ministerie met deze scholen al goede contacten heeft. Bovendien beschikken deze scholen door de sneltesten over een extra middel om bij een eventuele besmetting op school snel en adequaat te kunnen reageren.

Onze referentie

Uw belang

Als uw school deelneemt aan de pilot Praktijktesten, krijgt u de ruimte om alle leerlingen naar school te laten komen, met inachtneming van het GK. In de praktijk zal dit – door de noodzakelijke maatregelen zoals beschreven in het GK – betekenen dat niet alle leerlingen tegelijkertijd weer op school kunnen zijn. Wel is de verwachting dat meer leerlingen dan nu tegelijkertijd op school kunnen zijn. Bovendien krijgen leerlingen die niet tot de huidige uitzonderingscategorieën behoren ook weer de kans naar school te gaan. Het wordt op deze wijze bijvoorbeeld mogelijk om desgewenst alle leerlingen een of meer keren per week weer naar school te laten komen, zodat ze fysiek onderwijs krijgen en (een deel van) hun klasgenoten weer kunnen zien. Vanzelfsprekend blijft ook fysiek onderwijs voor de leerlingen die wel tot de uitzonderingscategorieën behoren van groot belang. Hierbij is maatwerk mogelijk.

Vrijwillige deelname

Als school bepaalt u zelf – in overleg met betrokkenen zoals de MR – of u wilt deelnemen en op welke manier u dat wilt doen. Daarbij beslist u zelf over de vraag voor welke (groepen) leerlingen u (een deel van) het fysieke onderwijs wilt opstarten. Ook bepaalt u zelf de manier waarop het onderwijs praktisch wordt georganiseerd. We begrijpen dat we met deze pilot veel van u vragen. Deelname aan deze pilot is dan ook nadrukkelijk vrijwillig, al juich ik deelname in het belang van de gehele VO-sector vanzelfsprekend van harte toe. Uw ervaringen kunnen een grote bijdrage leveren aan een spoedige en veilige heropening van alle VO-scholen.

Looptijd

Formeel is de vroegst mogelijke startdatum vandaag, maandag 8 februari 2021. Natuurlijk begrijp ik dat er tijd nodig is om de noodzakelijke voorbereidingen te kunnen treffen en om hierover te kunnen communiceren met ouders en leerlingen. De pilot loopt tot en met 19 februari 2021, omdat de informatie die wordt opgehaald bij de pilot van belang is voor de besluitvorming die op 23 februari 2021 zal plaatsvinden over mogelijke heropening van het voortgezet onderwijs. Het gaat vooralsnog dus effectief over twee weken. Indien de VO-scholen toch langer dicht blijven, is onze inzet om deze pilot te verlengen. Als u besluit deel te nemen, verzoek ik u uiterlijk donderdag 11 februari te starten en mij voor die tijd daarover te berichten.

Veiligheid onderwijspersoneel en leerlingen

Ik vind het verantwoord om de scholen die nu al aan de pilot Sneltesten deelnemen de mogelijkheid te geven de komende twee weken alle leerlingen weer naar school te laten gaan met inachtneming van de adviezen en maatregelen uit het GK. Door de inzet van sneltesten kan een eventuele uitbraak van het COVID-19 virus onder leerlingen en onderwijspersoneel op school veel sneller worden gesignaleerd en geïsoleerd. Hierdoor neemt het besmettingsrisico af. Daarnaast

zullen de aanvullende maatregelen uit het GK zorgen voor verdere inperking van de risico's van besmetting van in de school aanwezige personen.

Onze referentie

Twee voorwaarden voor deelname

Als u besluit deel te nemen, gelden er twee belangrijke voorwaarden:

1. De maatregelen uit het GK dienen te worden opgevolgd. Het GK treft u bijgaand aan (bijlage 3). Het is nog niet gepubliceerd en ik verzoek u vriendelijk dit niet verder te verspreiden. Zie voor een concrete uitwerking van de maatregelen bijlage 1.
2. Om van uw praktijkervaring te kunnen leren, zal ik de ontwikkelingen laten monitoren. U dient hiervoor het bijgevoegde format (bijlage 2) op uiterlijk 10 februari 2021 terug te mailen, waarin u aangeeft welke maatregelen u de komende weken toetst. Daarnaast wordt u binnen twee weken telefonisch benaderd om uw bevindingen en aanbevelingen over de werking en uitvoerbaarheid van de genomen maatregelen te bespreken.

Uiteraard wil ik u ondersteunen bij het slagen van deze pilot. Heeft u vragen, schroom dan niet om contact op te nemen. U kunt hiervoor

(5.1.2e@minocw.nl / 06-5.1.2e) en/of 5.1.2e
(5.1.2e@minocw.nl / 06-5.1.2e) benaderen.

Ik kijk uit naar uw reactie en hoop op uw deelname!

Met vriendelijke groet,

De minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
namens deze,

5.1.2e

BIJLAGE 1: Maatregelen praktijktesten voortgezet onderwijs

Onze referentie

Om het risico op besmetting voor onderwijspersoneel en leerlingen zoveel mogelijk te beperken, zijn aanvullende maatregelen en adviezen voor het onderwijs opgesteld. Deze zijn door het RIVM beschreven in een zogeheten Generiek kader (hierna: GK), dat door het OMT is bekrachtigd en door het kabinet is overgenomen.

In algemene zin geldt dat de maatregelen erop zijn gericht om het aantal contacten tussen alle aanwezigen op school te verminderen, het aantal verplaatsingen te beperken en zodoende de verspreiding van het coronavirus te verkleinen. Dit heeft als bijkomend voordeel dat bij een besmetting minder leerlingen en minder medewerkers risico lopen en in quarantaine moeten, zodat de continuïteit van het onderwijs zoveel mogelijk wordt geborgd.

De maatregelen die pilotscholen moeten nemen om weer veilig open te kunnen, worden hieronder toegelicht. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- a. Verplichte maatregelen;
- b. Keuzemaatregelen.

Mogelijkheden pilotscholen

Scholen die deelnemen aan de pilot krijgen volledige vrijheid in de keuze welke leerlingen fysiek onderwijs krijgen. Op deze manier kan flexibel worden gekeken hoe, op eigen oordeel van de school, alle leerlingen zo goed en passend mogelijk onderwijs kunnen krijgen. Van belang blijft wel dat de leerlingen die tot de uitzonderingscategorieën behoren zoveel mogelijk fysiek les blijven krijgen, maar hierin is maatwerk mogelijk.

Als uw school deelneemt aan deze pilot, zijn er enkele verplichte maatregelen waaraan u moet voldoen. Een deel van deze verplichte maatregelen geldt al langer, een deel is nieuw. Daarnaast zijn er nog enkele keuzemaatregelen, waarvan u er meerdere kunt kiezen. In overleg met het personeel en de MR kunt u bepalen hoe u de maatregelen precies invult.

De drie onderstaande categorieën worden hierna uitgewerkt in verplichte maatregelen en keuzemaatregelen:

1. Algemeen;
2. Contacten en verplaatsingen;
3. Het bron- en contactonderzoek en testbeleid.

Uitwerking maatregelen**1. Algemeen**

Net als in de rest van de samenleving zijn de basisregels nog steeds de beste manier om de verspreiding van het COVID-19-virus in te dammen: Blijf thuis bij klachten en laat je testen.

Verplichte maatregelen

- a. Al het personeel en de leerlingen op school houden 1,5 meter afstand. Voor pro-scholen, vso-scholen en praktijkgerichte lessen in het vmbo geldt dat er zo veel als mogelijk afstand wordt gehouden. Voor buddy's geldt de afstandsregel niet. Zie 2b;

- b. Leerlingen en medewerkers dragen binnen school een mondneusmasker, behalve tijdens de les;
- c. Iedere school is verplicht om minimaal één preventiemedewerker aan te stellen. De preventiemedewerker werkt actief aan het bevorderen van de veiligheid en de gezondheid binnen de school. Zie voor meer informatie het [steunpunt RI&E](#);
- d. Alle andere zaken dan les aan leerlingen, zoals werkoverleg, teammiddagen, ouderavonden, open dagen en proeflessen voor leerlingen uit groep 8 vinden niet op school plaats;
- e. Hygiënemaatregelen (zie de aangescherpte richtlijnen in het GK) en een goede ventilatie blijven van onverminderd belang;
- f. Leerlingen in quarantaine krijgen waar mogelijk onderwijs op afstand. Deze leerlingen hebben geen recht op afstandsonderwijs, maar scholen wordt gevraagd zich in te spannen om het onderwijs aan deze leerlingen te continueren;
- g. Indien een school moet sluiten, wordt dit gemeld bij de inspectie van het onderwijs via het internet-schooldossier (ISD).

Onze referentie

2. Contacten en verplaatsingen

Om verspreiding van het coronavirus te voorkomen is het effectief om het aantal contacten tussen onderwijspersoneel en leerlingen en beide groepen onderling te beperken. Hierbij helpt het ook om het aantal verplaatsingen binnen de school te minimaliseren.

Verplichte maatregelen

- a. Leerlingen komen zoveel mogelijk zelf naar school. Indien wel noodzakelijk is dat leerlingen worden gebracht, houden de ouders/verzorgers afstand van anderen en dragen zij zowel binnen als buiten een mondneusmasker.
- b. Scholen creëren een buddysysteem waarbij vaste groepjes van twee leerlingen kunnen samenwerken. De afstandsregel geldt niet voor deze tweetallen. Hierdoor wordt het mogelijk om per klaslokaal meer leerlingen les te geven, waarbij tegelijkertijd het risico van verspreiding beperkt blijft. Daarbij zijn vier zaken belangrijk:
  - 1) Tussen verschillende tweetallen dient 1,5 meter afstand gehouden te worden, voor pro- en vso-scholen blijft de huidige uitzonderingsregel van kracht;
  - 2) Scholen houden een actuele registratie bij van welke tweetallen gevormd zijn. Dit is van belang in verband met het bron- en contactonderwijs en de daaruit volgende test- en quarantaineverplichtingen;
  - 3) Een gevormd duo blijft de gehele pilotperiode in stand;
  - 4) Het buddysysteem is mogelijk voor de bovenbouw minder goed uitvoerbaar, omdat deze leerlingen niet in vaste klassen zitten. Toch horen we graag of, en op welke manier, dit systeem ook in de bovenbouw geschikt is.

Keuzemaatregelen, waarvan de school er minimaal twee moet kiezen

- a. Werk met een spreiding van begin- en eindtijden en/of gespreide pauzes. De maatregel is bedoeld om te voorkomen dat alle leerlingen zich op hetzelfde moment verplaatsen. Een optie hierbij is ook om een dagelijks

wisselend deel van de klassen de pauze in het eigen klaslokaal te laten doorbrengen;

Onze referentie

- b. Laat alleen docenten van lokaal wisselen in plaats van de leerlingen. Werk met vaste zitplaatsen in de klas en houd bij wie waar zit. Het is niet noodzakelijk om deze maatregel voor alle klassen door te voeren, maar bijvoorbeeld voor enkele klassen of een leerjaar;
- c. Verbeter de doorstroom in en rond het gebouw, bijvoorbeeld door maatregelen als éénrichtingsverkeer te implementeren. Verken ook of het mogelijk is om het schoolplein, garderobes en kantines zoveel mogelijk in te delen, zodat alle leerlingen hun eigen plek hebben.

3. Het bron- en contactonderzoek en testbeleid

In het geval van een besmetting doet de GGD bron- en contactonderzoek (bco) en zal indien nodig samen met de school gekeken worden naar mogelijk aanvullende maatregelen, afhankelijk van de omstandigheden. Het bco is recentelijk aangescherpt. Voor deze pilot wordt echter gebruik gemaakt van het testprotocol in de pilot Sneltesten.

Verplichte maatregelen

- a. Stel als school, naast een protocol, een eigen stappenplan op voor besmettingen of uitbraken op school. Leg hierin alle COVID-19 gerelateerde afspraken vast en hoe er met ouders gecommuniceerd wordt;
- b. Indien er nog geen contact is met de GGD, neem dan contact met hen op om te overleggen over de samenwerking, de protocollen en procedures;
- c. Houdt een goede administratie bij van klassenindelingen en – plattegronden en dagelijkse presentie per klas om een bco te vergemakkelijken.

4. Relatie GK tot Bijlage 1

Het kabinet heeft aangegeven het GK over te nemen. Deze bijlage 1 is grotendeels gebaseerd op het GK, maar daaraan niet helemaal gelijk. In de komende periode wordt samen met de sociale partners gewerkt aan een vertaling voor het hele scholenveld. De ervaringen uit deze pilot Praktijktesten dragen daar aan bij. Er is daarom voor gekozen om bepaalde suggesties uit het GK voor de pilot verplicht te stellen. In deze pilot wordt bijvoorbeeld de suggestie voor het instellen van buddy's verplicht gesteld, omdat we naar de werking daarvan erg nieuwsgierig zijn.